

Javaslat

Szabados Norbert festőművész munkásságának

a

Tompai Települési Értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Kocsi Erika hungarikum projektmenedzser

.....
(aláírás)

Debrecen, 2024. 08. 15.

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

Kocsi Erika hungarikum projektmenedzser

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: *Kocsi Erika hungarikum projektmenedzser*

Levelezési cím: *4027 Debrecen, Domokos Lajos utca 14. 2/8.*

Telefonszám: *+36 70 418 6889*

E-mail cím: *kocsi.erika8@gmail.com*

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: Szabados Norbert festőművész munkássága

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása:¹

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☒ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus és vendéglátás	

3. A nemzeti érték a magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó érték:

- igen
amely nemzetiség:²

- nem**

4. A nemzeti érték fellelhetőségének helye:

Magyarország és a nagyvilág számos településén megtalálhatók festményei által a művész munkásságának remekei. Szabados Norbert Tompán él és alkot gazdagítva a helyi kulturális életet.

5. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik:

- települési** tájegységi ágazati

amely értéktár neve: ***Tompai Települési Értéktár***

¹ Egy szakterületenkénti kategória megjelölése lehetséges.

² Kérjük, jelölje és nevezze meg, amennyiben magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó az érték.

6. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása, a megjelölt szakterületi kategória indokolása (amennyiben nemzetiséghez kapcsolódó érték, a nemzetiségi vonatkozások, a nemzetiséghez való kötődés bemutatása):

„Színek, fények, arcok: e három alapelemből építkezik Szabados Norbert festőművész, aki nem mindennapi életútjával és tehetségével nem csak a művészetben alkotott különlegeset.”

Gáspár Kinga

„A valóságra ott van a valóság maga – vallja élete művészetét is kiteljesítő delén járó Szabados Norbert siófoki származású magyar festőművész, akinek munkássága nem csupán szülővárosa, hanem az ország és – festészetét ebben a stílusvonalában unikálisnak tartó – nemzetköz művészeti vonalán is ismert és elismert. Pedig az 1974-es generáció szülöttének, mint az általa képviselt festészeti stílusvonal hazai megteremtőjének életkezdeté egyáltalán nem volt könnyű.

A középiskolai bemeneti kompetencijellemzés alapján akkor a létező legtávolabbinak tűnt számára a festészet. Az is kétségtelen, hogy már az óvodás és kisiskolás korában megmutatkozott átlagon túlemelkedő rajztehetsége³, ám a színekben – amelyek magas fokú kezelése a festészet elengedhetetlen velejárója – kifejezetten „gyengének” bizonyult. Legalábbis középiskolai felvételi eredményei alapján, hiszen nem nyert felvételt a szobafestő-mázoló szakra. Elutasításának felvételi teszt szerinti magyarázata kategorikus és meglepő volt: „*nincs színérzéke*”.

Márpedig **Szabados Norbert festészetének és művészetének ereje és egyedi szépsége éppen a színek páratlan és csak rá jellemző – élettelen vibráló hatást és bámulatos esztétikai varázslatot megteremtő – kezelésében rejlik. Munkássága ezért a mai útkereső, a választott életpályát és az önismeretet sokszor nehezen párosító fiatal generációk számára is példaértékű minta lehet, hiszen minta arra, hogy a hiányból vagy hátrányból is lehet előnyt varázsolni kitartással, akaraterővel.** A mára híres festővé érlelődő gyermek már akkor is érezte magában azt a továbbvivő, akadályokat átugró dinamikát, amelyről ő maga így nyilatkozik: „*Azt hiszem, hogy ha létezik kiteljesítő erő, akkor az én erőm abban rejlik, hogy én nem adtam fel, hanem tovább csináltam.*” Önértékelő vallomása szerint egyáltalán nem a tehetségének köszönheti, hogy ma ott tart, ahol, és mai napig sem ezt gondolja a legértékesebbnek, hanem azt az elszántságot, amivel mindmáig dolgozik.

Kitartása mindig is erősebb volt egyéb tulajdonságainál. Ez vitte előre. Így történt, hogy később épp a hátrányból formázva gazdagító faktort, „*plusszá festve a mínuszt*”, **egy teljesen egyedi színkezelési technikával éppen a színek váltak munkássága erővonaláivá.** Ahogy a *Librettó* írja róla: „*Képei szinte leugranak a falról, lángolnak, élnek, szárnyalnak a színek. Nem másról, mint Szabados Norbertről van szó, akit bár eleinte nem támogattak a képzőművészeti pályán, nem adta fel és mára keresett festő lett belőle.*”

³ Szülei korán felfigyeltek arra, hogy fiúk már óvodás korában ügyesebben rajzolt és színezt az átlagnál, s sokáig őrizgették is azokat a korai rajzait, amelyek már igen korán jelezték tehetségét.

A hátrányból előnyt kovácsoló emberi és művészi attitűd, kitartás, önelemzés, akaraterő és a született művészekre jellemző, minden gáton áttörő, önkifejező dac vitte hát további útján a rajzban tehetséges, színekben akkor még éppen „gyengének” értékelt fiatalembert, aki az óvó szülői ellenkezés ellenére is az önmegvalósítás útjára lépett.

Szülei – mindennapi megélhetés létharcában racionalizált – gondolkodását mai napig tiszteli és megérti a már beérett alkotó, annak ellenére, hogy rendkívül sok feszültséget jelentett ez korai életében. Mégis tisztán látja, hogy miért nem akarták őt erre a pályára engedni. Szülei akkori helyzetében talán ő is ezt tette volna. Édesapja ugyan már nincs közöttünk, de fia alkotói kiteljesedését megélő édesanyja szerencsére még igen. Ő a háború végén született, szegénységben nőtt fel. Így érthető, hogy családayaként sem mert „*elvont dolgokról*” álmodozni, miközben lekötötte őket a mindennapi betevő előteremtése. *Kosztolányi Édes Annájának „túlélő beszűkültségéhez”* hasonlóan a puszta lét és nem a tehetséget kiteljesítő élet volt akkoriban a fontos. A festő szülei a művészi életformát nem is ismerték, illetve annak csak bizonytalan árnyoldalait látták. Kizárólag azt az „*egyszer fent és egyszer lent*” hullámozást észlelték benne, amelyet jövedelemszerzés tekintetében meglehetősen ingatagnak élt meg a múlt század embere.

Mindenesetre *Norbert* ízig-vérig különként indult neki az önálló életnek, később az önfejlesztésnek, majd a festői pályának, ahogy *Gáspár Kinga* fogalmazta meg roppant plasztikusan: „*Igazi külön, a szó többféle értelmében, képei pedig összetéveszthetetlenül képviselik azt a nyers erőt és merészséget, amellyel az autodidakta festő- és életművész saját világot épített.*” S ebben él ma is, ám az út, ami ide vezetett, ha nem is mindig festői’, de tanulságosan sokszínű és figyelemre méltó volt. A saját erejét és tehetségét már egész fiatalon ösztönösen megérező és a korlátokat a maga módján szétfeszítő, megkerülő, majd újraértelmező emberi-alkotói kiteljesedési folyamat az övé.

A fiatal tehetség igaz, már nagykorúként, ám igen korán elhagyta a szülői házat, ahol legjobb szándékkal és a fenti érthető elvek mentén, de mégis visszafogták őt, ellenezve a biztos egzisztenciát szerintük egyáltalán nem garantáló festői pályát. Biztonságra törekvő szándékkal tisztes polgári szakma felé terelték volna fiúkat, megértő támogatás nélkül hagyva annak alkotói ambícióit. *Szabados Norbert* azonban a rá jellemző „*szabados szabadsággal*” gondolkodott már ifjú korában is az életről és az érvényesülésről egészen biztosan tudva, hogy ő egyáltalán nem alkalmas az előre megtervezett tisztes polgári pályára.

Egyetlen irányt rajzolt ki számára az élet az önlábra állás és a festészet felé haladás felé, habár nem volt sima és dédelgető ez az út sem. A bátorság és az eleinte csak sejtjeiben érzett, majd egyre erősebbé váló öntudat és önmagába vetett bizalom mégis átvezette őt mindenben. A problémákat igyekezett mindig kihívássá konvertálni és a nehézségből is erőforrást fakasztani. Mint oly sok elődjének, neki is voltak kemény, embert próbáló, ma már némi nosztalgiával megidézett életperiódusai. Még az is előfordult – a szülei félelmét egy időre valóban beigazoló – kezdetekkor, hogy ha nem is fillérekért, de kifliért alkotott *Szegeden*. Ahol egy állvány, ceruza, néhány papír és a tehetségbe épített vakmerőség birtokában rajzolta a munkáját kériket, s ha volt megrendelés evett, ha éppen nem volt, aznap éhezett.⁴ Ösztönös félelmei miatt ment *Szegedig*, mert olyan sok pénze nem volt, hogy túlságosan messze menjen szűkebb pátriájától, ám mégis elég távol szeretett volna lenni ahhoz, hogy senki ne ismerje fel. Két évig tartott ez a bizonytalansággal és sikerélménnyel teli hol bátor, hol megingó önlábra állás. Ezt követően, 20 évesen ment ki *Németországba*.

⁴ Azért volt ennyire éles a helyzet, mert akkor indult el önálló élete, így megtakarítása sem volt.

Itt a rá olyannyira jellemző „*csak azért is*” elvén szobafestőként dolgozott egy barátjával, ahol új tér nyílt számára, mégpedig a németeknél népszerű utcai portréfestészet lebilincselő világa. Akkorra már ő is kifejezetten tehetségesen rajzolt, hiszen ezt a már kisgyermekkorában is felragyogó adottságát folyamatosan fejlesztette. Mágnesként vonzotta ez a tevékenység, így a következő évben leült a bámulatosan dolgozó utcai portrékészítők közé azt is felvállalva, hogy az elején még ő volt a legkevésbé sikeres alkotó soraikban. 21 évesen találkozott tehát a számára 15 éven keresztül kimeríthetetlen kincsesbányának bizonyuló utcai portrézással, ami valóban kalandos életet jelentett. A kiflit itt már felváltotta a hajlék, hiszen az idegen országban már nem csak a napi betevőért dolgozott, hanem a szállásért is. Így nappal „*portrészott*”, és ha sikeresen tette, akkor szálláson aludt, ha éppen nem volt megrendelés, akkor pedig kint, a padon. Akkoriban ez mégsem volt kint szokatlan életforma. Az e célból igénybe vett tereken pedig íratlan szabály és etika szerint már foglalt helyük volt az egyes művészeknek. Így betyárbeccsület alapján senki sem telepedett a másik helyére. S sokáig *Szabados Norbert* volt itt legkevésbé népszerű portrékészítő. Bizony sokan feladták volna a helyében.

Ő mégsem adta fel, holott a szó szoros értelmében is a „*leggyengébb láncszemnek*” bizonyult ebben a különös „*utcaművészi világban*”. Második éve volt kint *Németországban*, amikor még mindig azzal kellett szembesülnie, hogy mindenki ügyesebb nála, holott ő is egyre jobban rajzolva rendkívül sokat dolgozott akkor. Édesbús nosztalgiával emlegeti azt a markáns emléket, miszerint egyszer egy bámulatos östehetséggel bíró orosz bácsi telepedett éppen az ő területére és melléült. A fiatalember akkoriban tizenöt euróért készített egy portrét, míg a bácsi ennek a duplájáért, harminc euróért dolgozott, mégis előtte kígyóztak a hosszú sorok, hozzá pedig senki nem ült le aznap. A megalázottság miatt sírva ment haza, és *akkor, ott valami végérvényesen eldőlt benne*. A rá jellemző makacs kitartás és fejlődni akarás olyan elegyét keverte ki benne ez a zsigeréig hatoló szégyen, ami egy őt máig dinamizáló erő-és szíforrássá szélesedett palettáján. Nyomot vajt lelkében és meghatározta pályafutását. Legyőzte azt a menekülési kényszert, amit mindenki érzett volna a helyében és ahelyett, hogy egy életre elkerülte volna megszégyenülése helyét, másnap ismét kiment, sőt az azt követő napon is és heteken át minden áldott nap. A bácsi, miután eleget keresett, hazament, ám a fiatal tehetség e pár bátor, – önmagát és büszkeségét, s minden félelmét legyőző – hét alatt annyit tanult választott mentorától, mint még soha senkitől. Egész idő alatt idős társát, az „*utcaakadémia irigyelt mesterét*” figyelte, aki egyetlen színnel festett különlegesen látványos fotórealisztikus portrékat. Hazamenvén pedig – mivel a bérelt szobában a terpentinszag miatt nem tudott olajjal dolgozni –, fölment a padlásra, vitte az állványát, festőkészletét és kigyakorolta, amit az idős portréfestőtől tanult.

***Szabados Norbert* 6 kerek esztendő telt *Németországban*, és bár az elején – mint „*leggyengébbet ebben a különös utcai művészsorban*” – sokszor még ki is nevelték, kitartásának és akaraterejének, kudarctűrő képességének köszönhetően a végén emelt fővel távozott. Úgy jött el, hogy tisztelték és elismerték a munkáját. Ez volt alkotói élete első és máig legemlékezetesebb, egyben legtanulságosabb emberi és művészi sikere. Ezt követően még kilenc esztendeig élte, mélyítette és teljesítette ki az utcai portréfestői életutat. *Németországból Portugáliáig*, a tengerpartig utazott, onnan pedig *Olaszországba*. Alapvetően a helyszíntől függött, hogyan boldogult a portrékkal. *Magyarországon* csak ritkán készített utcai portrét, az utolsó ilyen alkalom is bő tíz éve volt.**

Személyiségének és emberi, művészi útjának épp ez az egyik legmarkánsabb jellemzője. Az a monotontúrás és szívós dac, amellyel a kudarckokat és a gyengébb faktorokat mérhetetlen kitartással, önfejlesztéssel és szorgalommal minden esetben ellenkező előjelűvé erősítette fel.

Kitartó volt és elszánt ebben az időszakban is, amelyet ő formálódási korszakként tart számon. Így nem művészeti akadémián, hanem östehetséget utcai portréfestészetben kiélő „mélyvízben gyakorolta ki” festészeti stílusa fortélyait.

Ebben a sajátos „tanulóiskolában” végig ecsettel, festékkel és nem ceruzával alkotott. „Nekem mindig is egy elvem volt, hogy azt gyakoroljuk, ami kevésbé megy, és a portrékészítés egy nagyon nehéz stílusú, témájú technika. S ezért témában is mindig a nehezebbeket választottam és azt gyakoroltam ki, és valahogy így rám is ragadt, megszerettem őket. Majdnem mindig, 90%-ban embereket festek – vallja az alkotó”.

A művészi kiteljesedés ily módon találta rá az önmagát kitartóan, önkritikával és gyakorlatilag autodidakta módon képező Szabados Norbertre, aki saját látásmódja és egyénileg kiformázott stílusa mentén mindig a realitásra törekedett. Idővel mégis többet akart a valóságosnál alkotásaiban. **Szeretett volna valami különlegesebb dolgot, érzést kifejezni. Mintha József Attila „Az igazat mondd, ne csak a valót” – gondolatisága nyert volna színekbe álmódott formát és tartalmat festményein.**⁵ Mert az „igaz” mindig az és olyan, amit és ahogyan maga az egyén, jelen esetben az alkotó lát. Portréiban kifejezetten egyedi, mégis professzionális stílusban és módon mutatja meg, az emberi arcokon keresztül az ábrázolt személy jellemét, erkölcsi szerkezetét, egyéniségét és szellemi világát.

A rugalmasan impulzív inspirációs bázissal rendelkező alkotó számára a valóság vagy annak képi lenyomata a festői témák kimeríthetetlenül gazdag tárháza. „Vannak olyan pillanatok, hogy meglátok egy jelenetet, egy képet, egy fotót és az vonz. (...) Sokszor azt sem tudom, hogy hogy hívják a fotókon szereplő embereket, mégis megfestem őket. De vannak ismert emberek, színészek, pl. Audrey Hepburn, akit megfestettem néha. Vagy van egy megosztó személyiség, de szintén erős karakter Che Guevara. Marilyn Monroe is egy rendszeresen visszatérő témám. Egyszerűen olyan az arca, hogy jó festeni. Nem is feltétlenül tudom mindig megfogalmazni és én sem ragadhatok ki egy pontot, hogy most a szeme, a szája a legszebb – bár mindegyik szép –, de egyszerűen az összhang, a kisugárzása, ami szerintem őneki az erőssége.”

Szabados Norbert festett már portrét Paudits Béláról is⁶. Referenciamunkáinak portréalanyai sorában megtalálhatjuk még Vágó Istvánt, Keresztes Ildikót, Miklósa Erikát, Kovács Patríciát, Komlósi Ildikót, Deák Bill Gyulát, sőt Johnny Deppet is. Alkotói fantáziája mégsem csak a jelenben és a közelmúltban kalandozik, hanem nemzeti történelmünk korábbi századaiba is visszanyúl új szint hozó ecsetével, mintegy újraálmodva festőelődjei álmát. Így született meg a legnagyobb magyarról, gróf. Széchenyi Istvánról készült 50X50 cm nagyságú akrilfestménye, amely a laikus és a szakértői vélemények szerint is bámulatos érzékletességgel adja vissza a szellemóriás, az államférfi személyiségének szomorú, mégis magával ragadó magasságait és lélekig hatoló mélységeit.

Szabados Norbert festészeti stílusának egyértelmű jellemzője a hangsúlyos, atmoszferikus hatásokra törő szándék. Festményei többnyire akril és olaj technikával, vászon alapra készült egyedi alkotások. Stílusának meghatározásában a „Nomen est omen”⁷ kreatív elvén a „szabad realizmus” önmagára szabott stílusfogalmáról beszél a kortárs festő: „a nevem és szabadságszerető jellemem után: ez szabad realizmus.”

⁵ Kocsi Erika gondolata és meglátása.

⁶ Utóbbi művét jótékonyági célra ajánlotta fel a művész megsegítésére.

⁷ Latin bölcelet, amelynek jelentése: „A név előjel”.

Elmondása szerint óriási szabadsággal fest az, aki ezt a technikát alkalmazza, hiszen mindent megváltoztathat általa az alkotó. **Az összes színt, az anatómiát, amelynek mértani pontosságát feloldják a szó „szabados” egyedi értelmében és művészi erővel használt „hanyag ecsetvonások”, amelyek által mégis végül összeáll egy összkép, amelyben a fontos dolgok és a karakter esszenciája is benne van.**

S természetesen a realizmus is, mert egy picit realista képek is a festményei annak ellenére, hogy nem úgy közelít az ecsettel a vászonhoz, mint általában a realista festők. A fentiek alapján mégis egyfajta realizmus alakul ki belőle. **„Művészete: hangsúlyos, atmoszférikus hatásokra törekvő szándékot rejt. Technikai tudása, színhasználata lenyűgöző, ecsetkezelése magabiztos. Festményei többnyire akril, olaj technikával, vászon alapra készülnek.”**⁸

A kortárs festő munkastílusa is „szabados”, hiszen éjszaka szeret leginkább dolgozni. Pusztán azért, mert akkor csend van. Illetve ha a rá jellemző „szabados realizmussal” festjük meg ezt az alkotásra ideális éji hangulatot, akkor ez a csend valójában „irányított zaj” a számára, azaz ő irányítja, hogy milyen hanghatások legyenek körülötte, milyen zene, milyen attitűd vonja körbe az alkotó éjidőt. Soha nem hagy félbe munkát, azaz „egy állással” megfest egy képet vagy akár többet is. Az inspiráció akár hajnali 3:00-kor is megérkezhet, s ha így van, akkor kezd bele a „munkába”, ahogyan ő nevezi elhivatottan az alkotási folyamatot. Előfordul, hogy az inspiráció már a témairányt is megmutatja egy elméjében, szemében megtapadt arc, mozzanat, vagy pillanatnyi miliő formájában. De az is megtörténik, hogy „csak” a készítés, az ihlet érkezik meg a festő áradó színekképekkel teli tudatába és ilyenkor ő keresi meg hozzá a témát, azaz irányítja fókuszált formába az érzést.

Szabados Norbert kortárs festőművész érett, ám – palettájának színeihez hasonlóan – még mélyülő és árnyalódó munkásságát örök fejlődés jellemzi. Soha nem elégedett önmagával és hite szerint ez így is van rendjén, mert ez fogja előrehajtani, ez viszi tovább és ezért nem állóvízben „ül”, hanem mindig egy kicsit tovább fejlődik. Elmondása szerint néha a véletlen hozza számára a legcsodálatosabb dolgokat és mindenkit ösztönöz arra, hogy jobban figyeljen oda a véletlenekre, hiszen az ő pályáján is sokszor ez a szenzitív odahajló éberség volt az ösztönző faktor.

Mindenesetre ma már érett és egyedi, „megdolgozott” és évtizedek alatt beérlelt saját stílusban fest, leginkább portrét. Sokan elsősorban portréfestőként ismerik. Megrendelésre is dolgozik, és éppen a sajátos, csak rá jellemző stílusa miatt szokták megkeresni. Szabados Norbert nem csak színek, hanem elvek mentén alkot és ugyan kevés munkára mond nemet, de ez is előfordul néha. Leginkább valamilyen elvet, közérdeket vagy etikát sértő esetben. Nem fest például politikai témájú képeket, de a legkülönbélebb dolgokat kérnek tőle: motort, autót, kutyát, cicát és persze portrét. Ez utóbbiból van több, és ezt is szereti a legjobban.

Annak ellenére, hogy nincs művészeti diplomája – hiszen ő az életben tanulta meg mindazt, amit tud, ami festészetének erőssége és alapjellemezője –, a nívós szakmai körök nemcsak-hogy befogadták, hanem tisztelik és elismerik őt. Számos helyre meghívják, a barátai is ezekben a körökben mozognak. Alkotótáborokba is gyakran invitálják, és ahová eddig elment, termékenyítő hatások érték és ő is igyekszik átadni tudását. Még olyan festőművészt is tanít a saját kurzusán, aki többdiplomás, tapasztalt, idősebb alkotó. Kifejezetten szerencsésnek érzi magát, hogy tanulni vágyó, ugyanakkor inspiratív emberek alkotják kapcsolati bázisát.

Szabados Norbert ma már országosan és nemzetközileg is ismert és elismert saját galériával

⁸ Teleki Clara gondolata a festőről.

büszkélkedő, karakteres, csak rá jellemző stílusban alkotó festőművész, akinek kifejezésvágya nem csak a vászon felé irányul, hanem a képzeletbeli katedráról is örömmel tekint a tanulni vágyók felé. Ma már egyedi *Workshop-okon* oktatja ezt a szakmát és kifejezetten a saját stílusát. Ide bárki jelentkezhet, nem szükségeltetik előképzettség és életkori határ sem.

Egyedül az a korlát, hogy 10 főnél ne legyen népesebb a kurzus, mert szeret mindenkivel személyesen foglalkozni, és ennél nagyobb csoportban már szétforgácsolódna a figyelme.

„A festés olyan kreatív tevékenység, amelyben mindenki a saját tempója szerint tud fejlődni, ezért csak akkor tud sikereket elérni valaki, ha személyre szabott támogatást kap. Az alkalmak számát sem határozom meg mereven, de nyilván minél többször jön el valaki, annál gyorsabban fejlődik” – vallja az alkotó-oktató.

Képzésein elsősorban festészetet tanít, de vannak napok, amikor rajztechnikákkal is foglalkoznak: vázlatkészítést, alapozást, akrilfestést oktat. Alapvetően tehát a saját technikáját tanítja meg. Mégsem fél attól, hogy a konkurenciát nevel ki, hiszen itthon még teljesen egyedül van ezzel a módszerrel, és neki is jó és ösztönző erejű volna, ha többen lennének, hiszen őt is inspirálná, ha látnék más művészeket is így dolgozni.

Szabados Norbert igazi „művészlélek”, aki bevallása szerint hosszú évek múltán értette meg ennek a szónak a mibenlétét. Azt a teljes életét átható érzést, hogy sok helyzetben teljesen másképpen gondolkodik és érez, mint mások, mást tart fontosnak, sőt még evés közben is művészként létezik, nemcsak alkotás közben.

Saját és sajátos, mégis általános népszerűségnek örvendő egyedi világában az ösztönös tehetség, a tanult és kigyakorolt technikák és az egyedi világlátás ötvözete alkot fényekbe és színekbe álmodott „szabadosan igazi” alkotói miliőt, amely merész, mégis tetszetős, különleges, mégis lényeglátó, elvont, mégis mindenkit megérintő.⁹ Az ő művészetére valóban igaz, hogy senkit nem hagy hatás nélkül ez a színvarázs.

Szabados Norbert alkotói „brandjének” markáns jellemzője a képeihez hasonlóan egyedi színvilágú ruhátára és általában az egyéni megjelenése is. Számos tetoválása tükrözi művészi érlelődése vad, mégis értékteremtő eddig állomásainak merészségét. Legszembetűnőbb „*emblémája*” a szeme sarkába tetovált nyíl, amely a szeme irányába mutat és a helyzetekkel, emberekkel és kihívásokkal merészen „szembenéző” attitűdjének egyedi öröklenyomata.

A kortárs alkotó nem csupán szülőföldje, hanem hazánk művészeti különlegességeinek értéksorát gyarapítja nem csupán itthon, hanem a nemzetközi festészeti porondon is. Kiállításai az alábbi hazai és külföldi városokban népszerűsítették a modern magyar festészetet:

Heidelberg-Haupt stresse, Németország

Heidelberg-Cranic Caffè, Németország

Hotel Bécs, magán galéria, Ausztria

Castiglione della pescaia, Olaszország

Puskin , Magyarország, Budapest

⁹ Kocsi Erika gondolata alapján.

Budapest-Oriental, Hotel Budapest, Budapest

Árpád fürdő, Székesfehérvár

Hotel Platán, Székesfehérvár

Mamaison Residence Izabella, Budapest

Szabados Norbert Galéria, folyamatos kiállítások, Budapest

***Szabados Norbert* egyénisége, alkotói világlátása és munkássága nem csupán lakóhelye, Tompa, hanem a régió és az ország elismerésre méltó és unikális kulturális értéke egyben. Olyan magyar művészeti különlegesség, amely nemzetközi palettán is egyre ismertebb, így emeli hazánk kortárs művészetének pozitív megítélését.**

7. Indoklás a települési értéktárba történő felvétel mellett:

*A magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény, azaz az ún. hungarikumtörvény (továbbiakban Htv.) 8 szakterületi kategóriában teszi lehetővé nemzetünk karakteres kincseinek felkutatását, és törvény általi nemzeti értéként történő azonosítását a magyar nemzeti értékpiramisba történő besorolással. Ez az alulról felfelé szerteágazó rendszer a települési értéktárakkal alapot (forrás: hungarikum.hu). A Htv. szerint a kulturális örökség szakterületi kategóriába az alábbi jellemzők birtokosai kerülhetnek felvételre: a kulturális örökség szellemi és tárgyi javai, különösen az irodalom, a tudomány, a népművészet és népi kézművesség, néprajz, filmművészet, iparművészet, képzőművészet, táncművészet és zeneművészet; továbbá a védett ingatlan értékei, különösen a nemzeti vagyoni körébe tartozó, kiemelkedő értékű műemlékek és régészeti lelőhelyek, nemzeti és történelmi emlékhelyek, világörökségi helyszínek. Ennek vonatkozásában Szabados Norbert, siófoki származású festőművész munkássága természetes, egyedisége, ismertsége, elismertsége és művészi karaktere alapján megfelel a *Kulturális örökség* kategóriába történő besorolásnak, mégpedig első lépésben az alkotó szülővárosának szépen működő helyi értéktárába történő megtisztelő beemeléssel.*

Szinte minden tudományág leírta már a saját „érték” fogalmát. A Htv. önálló érték fogalmat nem tartalmaz, a nemzeti érték fogalmát jeleníti meg. Nemzeti érték: a magyarság és a magyarországi államalkotó nemzetiségek tevékenységéhez, termelési kultúrájához, tudásához, hagyományaihoz, a magyar tájhoz és élővilághoz kapcsolódó, nemzetünk történelme, valamint a közelmúlt során felhalmozott és megőrzött minden szellemi és anyagi, természeti, közösségi érték vagy termék, illetve a tájhoz és élővilághoz kapcsolódó materiális vagy immateriális javakat magába foglaló tájérték, amely tanúskodik egy emberi közösség és az adott terület történelmi kapcsolatáról.

A Htv. szerint a helyi, azaz települési értéktárba történő beemelés kapcsán az a meghatározó, hogy nincs semmilyen szigorú törvényi kánon. Helyi értéknek számíthat az, ami egy adott tématerületen kötődik (akár származás okán) vagy amelyet egy közösség értéként ismer és azonosít. Arra kérdésre tehát, hogy mi kerülhet a helyi értéktárba, az a legjobb válasz, hogy minden, amiről a közösség úgy dönt, értéktárba kerülésük által pedig már nemzeti értéknek hívjuk őket. Ez a törvény egyik vezérfonala. Nincs hivatali kontroll a döntés előtt és után, csupán a lelkiismeret és a közösség iránt érzett felelősség. A jelenlegi gyakorlat azt mutatja, hogy felelősségteljes döntések születtek, amelyet jelen beadvány tárgyával is szeretnénk

erősíteni. A törvény és a végrehajtási rendelet egyfajta útmutatást ad az értékek kiválasztásáról. Helyi értékek esetében a természeti és az épített örökség kategória megjelölésével érzékelik a javaslatok döntő többsége. Ezt követik az étel és ital különlegességek: szinte minden település rendelkezik speciális recepttel.

Sok településnek van olyan alkotója, aki példa lehet a mostani generációk előtt is, kifejezetten ilyen Szabados Norbert munkássága is. Ilyen esetben nagyon fontos tudnivaló, hogy a törvény tiltja, hogy egy ember önmagában az értéktár elemévé váljon, de azt nem tiltja, hogy ezen személy életútja, munkássága, egy egész életen át tartó tevékenysége bekerüljön az értéktárba. Ennek mentén, **a kitartás, a tehetség minden nehézség ellenére történő magas szintű és példaértékű kibontakoztatásának elismerése és a felnövő generációk elé történő példaállítás okán javaslom az alkotó hazai és nemzetközi szinten is ismert és elismert munkásságának felvételét lakóhelye települési értéktárába a Htv. szerint összeállított javaslattételi tanulmányomban.**

8. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

1. https://hu.wikipedia.org/wiki/Szabados_Norbert
2. <https://artsomnia.hu/szabados-norberttel-beszeltunk/>
3. <https://www.facebook.com/watch/?v=1038599526754338>
4. <https://www.facebook.com/szabadosart/>
5. <https://szechenyicollection.hu/targy/szabados-norbert-grof-szechenyi-istvan-2022/>
6. <https://egy.hu/kult/volt-hogy-kifliert-rajzoltam-interju-szabados-norbert-kortars-festovel-112786>
7. <https://fonettart.hu/galeriak/>
8. <https://www.feol.hu/helyi-kozelet/2024/02/utcai-portrektol-vilagsztarok-falaiig-szabados-norbert-festomuvesz>
9. www.alkotoportal.hu
10. <https://www.facebook.com/watch/?v=1038599526754338>

9. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe: www.szabadosnorbert.com

III. MELLÉKLETEK

1. A helyi értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

1. Szabados Norbert kortárs festőművész Gáspár Kingának adott interjúja közben.

(Forrás: Magánarchívum, Roggs Fényképész)

*(2. A
kortárs*

*alkotása
színek, a
rá
alkotói*

*Tompán élő
festő
valamennyi
egyedi, a
fények csak
jellemző*

technikájának életteli csodájaként. Forrás: Magánarchívum)

(3-4-5. Szabados Norbert alkotás közben és kedves festményei „körében”. Egy beérlelt alkotói út különlegességei ezek az alkotások. Forrás: Magánarchívum)

(6. Szabados Norbert – történelmünk nagyjait modern festészeti stílusnyelven megidéző – festményeinek sorából több szempontból is kiragogy a gr. Széchenyi Istvánról készült alkotás. Forrás: Magánarchívum)

(7. A festő egyik legkedvesebb témájáról Marilyn Monroe-ról készült vászonfestmény. Forrás: Magánarchívum)

(8. Szabados Norbert 120X100 cm-es Utcazenészek című vászonfestménye.

Forrás: Magánarchívum)

(9-10. Johnny Deppről készült 120X100 cm-es vászonkép is az alkotó kedves témáinak egyike és a művészt is elismeréssel töltötte el a róla készült Szabados Norbert-kép.

Forrás:

Magánarchívum)

(10. Amint az a javaslatlételi tanulmányból is kiderül, illetve a szabadosnorbert.com weboldalon is megtekinthető, számos hazai hírességet is magával ragadott ez az egyedi festészeti technika. Közéjük tartozott Vágó István is.

Forrás: Magánarchívum)

(11. Szabados Norbert egyik legkedvesebb alkotásával, a Salvador Daliról készült festményével.

Forrás: Magánarchívum)

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés m) pontjának való megfelelést valószínűsítő

dokumentumok, támogató és ajánló levelek

Tárgy: Szakértői, benyújtói ajánlás Szabados Norbert kortárs festőművész munkásságának nemzeti értékke nyilvánításához

Tisztelt Döntéshozók!

Nemzeti értékek felkutatásával és azonosításával foglalkozó történész szakértőként a munkásságom kezdete, 2014 óta eltelt 12 év során a magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény (továbbiakban Htv. szerint) a magyar nemzeti értékpiramis valamennyi szakterületi kategóriáján belüli értékek vonatkozásában komoly tapasztalatot szereztem (www.hungaroptimum.com) száznál több nemzeti érték felkutatásával, azonosításával. Legelső munkám, Kabay Jánosnak, a morfingyártás magyar atyjának gyógyszer-vegyészeti életművel 2016-ban a magyar nemzeti 56. hungarikuma lett (www.kabayjanos.eu, www.hungarikum.hu) az Egészség-és életmód szakterületi kategóriában. A nemzeti értékpiramis gyarapodását számos térségben, vármegyében és településen segítem szakértőként.

Kifejezetten örülök annak, ha olyan aktív értékteremtők munkásságára találok, akik megfelelve a Htv. nemzeti érték fogalmának aktuálisan, kortárs alkotóként vagy gondolkodóként segítik a magyar nemzeti értékkincs gyarapodását. Fontosnak érzem ugyanis, hogy a múlt és annak jelenben méltatott, éltetett és a felnövekvő generációknak átadott értékei mellett a kulturális, művészeti vagy tudományos élet aktív szereplői is helyet kapjanak értékeink sorában, hiszen ők „szövik tovább” a magyar nemzeti kultúrkincs sokszínű mintázatát.

Jelen javaslatot tanuló tanulmányom fókuszában most egy olyan figyelemre méltó kortárs festőművész, Szabados Norbert munkássága áll, aki *Tompán él* és az általa képviselt *festészeti stílusban* mind szűkebb pátriája, mind a hazai művészeti élet színesítése, élénkítése terén az elismertség felé. A színek, fények egyedi realiztikus festészeti technikáját magas szintre fejlesztő és hazánkban e művészeti vonalon egyedülálló alkotó munkássága a javaslatban leírtak és az indoklásban kifejtett törvényi megfelelés alapján méltó arra, hogy szeretett lakóhelyén *besorolást nyerhessen a helyi, ezáltal nemzeti értékek sorába.*

A javaslat tárgyát minden tekintetben és megalapozottan, jó szívvel javaslom a *Tompai Települési Értéktárba* történő felvételére a *Kulturális örökség* szakterületi kategóriában, amelynek értékes, érdekes és nem csak jelképesen, valós értelemben is léttel és színekkel teli, intenzív és különleges színfoltja lehet ez az új érték.

Munkájukhoz sok sikert és szép élményeket, értékgyarapító döntéseket kívánva várom megtisztelő válaszukat!

Tisztelettel:

Kelt.: Debrecen, 2024. 08. 15.

Tárgy:

Szakmai ajánlás Szabados Norbert festőművész munkásságának nemzeti értéké nyilvánítási kérelméhez

Tisztelt Döntéshozók!

Szabados Norbertet - szakmai véleményem szerint - nem csupán egyedülálló művészi tehetsége és különleges alkotókészsége teszi kiemelkedővé, hanem elismertsége mind hazánkban, mind nemzetközi szinten, munkássága kiemelkedő és méltán érdemel helyet a nemzeti értékek között.

Norbert művészetének mély érzelmi töltete és technikai kifinomultsága egyedülálló kombinációt alkot, amely megérinti és inspirálja a nézőt. Munkái által bemutatott világ, képes átültetni az embert egy másik valóságba, ahol a színek, formák és kompozíciók együttműködése egyedülálló élményt nyújt.

Az általa megfestett portrék életre kelnek a vásznon, és mélyen hatnak az emberi lélek legmélyebb rétegeire. Norbert kifinomult érzékenységgel és művészi megfontoltsággal dolgozik, miközben saját egyéni stílusát és hangját is megőrzi.

A művészeti közösség elismerése és a kritikusok dicsérete mellett Norbert munkássága a közönség körében is nagy tetszést arat. Az alkotások mögött megbúvó érzelmek és gondolatok univerzálisak, és képesek áthidalni kulturális és nyelvi határokat.

Szabados Norbert festőművész alkotásai nem csupán szépséget és inspirációt hordoznak, hanem mélyebb üzeneteket és értékeket közvetítenek, amelyek által hozzájárulnak a művészeti örökségünk gazdagításához.

Méltán lehetne nemzeti értéké nyilvánítani munkásságát, hiszen az hozzájárulna nemcsak a magyar művészeti szintér, hanem a világ művészeti kultúrájának gazdagításához is.

A leírtak mentén támogatom Szabados Norbert festőművész munkásságának felvételét a magyar nemzeti értékpíramis javaslattételi tanulmány által érintett szintjére.

Tisztelettel:

Simon M. Veronika
Simon M. Veronika

Cserhát - Munkácsy és Holló László díjas, KUNST MEISTER festőművész

Kelt: Székesfehérvár, 2024.03.11-én

Tárgy: Szakmai ajánlás Szabados Norbert festőművész munkásságának nemzeti értéké nyilvánítási kérelméhez

Tisztelt Döntéshozók!

Teleki Klári Pro Agria-szakmai díjas, Megyei Prima-díjas művészetpártoló, galériavezető vagyok, Egerben élek. 15 éve foglalkozom kortárs művészettel, díjmentesen művészeket segítek bemutatkozni, kiállításokat, művészeti rendezvényeket szervezek. Két nagyon látogatott Galériát hoztam létre Egerben, az Agria Park Bevásárlóközpontban és a St. Andrea Szőlőbirtokon, melyekben folyamatosan bemutatom a kortárs művészeket, és alkotásaikat. Idén lesz 5. éve, hogy szervezem az Utcazenészek Versenyén belül az Egri Képzőművészeti Utcafesztivált is.

Szabados Norbert festőművész munkásságát közel 10 éve kísérem figyelemmel. Művészete hangsúlyos, teljesen egyedi és sajátos. Technikai tudása, színdinamikája lenyűgöző, ecsetkezelése végtelenül szabad és magabiztos, képzelőereje határtalan dimenziókat jár be.

Úgy gondolom, ő az az alkotó ember, akit semmilyen külső körülmény, nehézség, nélkülözés nem tud meggátolni az alkotói munkájában.

Szabados Norbert egy nagyon céltudatos és egy különleges tehetséggel megáldott ember, aki nem akadémiákon tanulta a festészetet, hanem génjeiben hordozza tehetségét – veleszületett tudás birtokosa. Erőteljes szabadságvágya viszi alkotói útján.

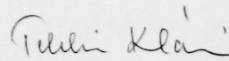
Ahhoz, hogy valaki művész legyen, nem elég a technikai tudás, nem elég csak a tanulás, kell hozzá egyfajta belső intuíció, komoly technikai bravúrok, hatalmas képzelőerő, és belső ösztönszerű megérzések – nála mindez összeadódik, és teljesen egyedi, sajátos alkotásokat tud létrehozni.

Érdekes összefüggés van neve, életstílusa és alkotói munkája között, innen jött képzőművészeti stílusának elnevezése is „**Szabadrealizmus**”.

Egyéni látásmódja, tehetsége, komplex gondolatisága kiemelkedő, magabiztos technikai tudásával egyedi, újszerű alkotásokat hoz létre, mely értéket képez.

A leírtak mentén támogatom Szabados Norbert festőművész munkásságának felvételét a magyar nemzeti értékpíramis javaslattevői tanulmány által érintett szintjére.

Tisztelettel:

Teleki Klári
művészetpártoló, galériavezető
Tel: 06-30-249-2176
E mail: sleepwell.clara@gmail.com

Eger, 2024. március 11.

3. A javaslatban megadott adatok kezelésére, illetve a benyújtott teljes dokumentáció, - ideértve a csatolt dokumentumok, saját készítésű és az alkotótól kapott fényképek és filmek felhasználására is - vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

Alulírott *Kocsi Erika* hozzájárulok a *Szabados Norbert* kortárs festő munkássága kapcsán készült javaslattételi tanulmányba emelt, általa biztosított vagy saját készítésű fényképeknek és adatoknak a magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény értelmében történő felhasználásához.

Tisztelettel:

.....
Kocsi Erika

Debrecen, 2024.08.15.